

VII. Sedmigradskyn pientenlastenkoulu ja Marian turvakoti.

Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin johtokunnan kertomus vuodelta 1911 oli seuraavaa sisällystä:

Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin johtokuntaan ovat vuonna 1911, samoin kuin lähinnä edellisenäkin vuonna, kuuluneet seuraavat kaupunginvaltuuston valitsevat henkilöt, nimittäin professori K. R. Wahlfors ja kansakouluntarkastaja A. Lilius, valitut vuosiksi 1909—11, professorit Th. Homén ja O. Aschan, valitut vuosiksi 1910—12, yliopettaja t:ri G. Borenius ja pastori E. Murén, valitut vuosiksi 1911—13, sekä johtokunnan valitsema koulujen taloudenhoitaja, luutnantti Aug. Fabritius, joka johtokunnan toimenannosta on hoitanut sen sihteerintehtävätkin.

Puheenjohtajana on vuonna 1911 toiminut professori Wahlfors ja varapuheenjohtajana t:ri Borenius.

Opetuksesta ja koulunhoidosta ovat huolta pitäneet:

Sedmigradskyn pientenlastenkoulussa Oikokadun 7:ssä neiti Elin Skogman johtajattarena, opettajatar neiti Blonny Hannén ja opastaja Anna Malmström;

Sedmigradskyn pientenlastenkoulun haaraosastossa Neljännen linjan 13:ssa neiti Nanny Lagerblad; sekä

Marian turvakodissa pastorinrouva Anni Hofström ynnä opastajat Zea Santamäki ja Sigrid Carlsson.

Koulujen toiminta alkoi tammikuun 15 ja 16 päivänä ja kevätlukukausi päättyi toukokuun 31 päivänä yksinkertaisilla päättäjäisjuhlilla. Syksyllä alkoi koulujen toiminta syyskuun 1 päivänä ja päättyi joulukuun 18—20 päivänä tavanmukaisilla luciajuhlilla, joissa varattomimmille oppilaille luvattiin jalkineita, jotka he saivat seuraavan lukukauden alkaessa.

Lukukausien aikana ovat koululapset kunakin päivänä opetuksen päätyttyä saaneet lämmintä ruokaa.

Oppilailta, joiden vanhemmilla on katsottu olevan siihen varoja, on kannettu koulumaksua markka kuukaudessa. Tuollaisen maksun ovat suorittaneet:

Oikokadun koulussa 14 poikaa ja 23 tyttöä kevät- sekä 14 poikaa ja 26 tyttöä syyslukukaudella;

Kallion koulussa 28 oppilasta kevät- ja 26 oppilasta syyslukukaudella; sekä

Marian turvakodissa 9 poikaa ja 17 tyttöä kevät- sekä 10 poikaa ja 14 tyttöä syyslukukaudella.

Opetus kaikissa kolmessa koululaitoksessa oli järjestetty tunnetun Fröbelin lastentarhametodin mukaisesti, käsittäen siis kertomuksia lasten uskonnollisten ja siveellisten tunteiden herättämiseksi sekä heidän ymmärryksensä ja käsityskykynsä kehittämiseksi, laskentoa, kirjoitusta, käsityötä, ulkolukua, laulua, voimistelua ja liikuntaleikkejä.

Koulutunteja on ollut kolme päivässä, ja on nämä jaettu tavallisesti puoli tuntia kestäviin sekä eräissä aineissa hiukan lyhempiin tai pitempiin oppitunteihin, niinkuin seuraavat eri kouluista annetut tiedot osottavat:

Oikokadun varrella oleva Sedmigradskyn pientenlastenkoulu.

Kevätlukukauden alussa oli oppilaita 60, nimittäin ensimmäisellä vuosikurssilla 12 poikaa ja 18 tyttöä sekä toisella vuosikurssilla 11 poikaa ja 19 tyttöä.

Oppilaista oli kevätlukukauden alussa:

Ensimmäisellä luokalla:

	2	lasta	4	vuotiaita.
14	”	5	”	
14	”	6	”	

Toisella luokalla:

	1	lapsi	5	vuotias.
24		lasta	6	vuotiaita.
4	”	7	”	
1		lapsi	8	vuotias.

Kevätlukukauden lopussa päästettiin koulusta 42 lasta, nimittäin 14 poikaa ja 28 tyttöä. Näistä siirtyi 1 tyttö neiti Albrechtin yksityiskouluun, 1 tyttö neiti Eichingerin ja 1 tyttö neiti Hertzin

kouluun, 1 poika ja 1 tyttö neiti Laurellin kouluun sekä 1 tyttö valmistavaan kouluun Lappeenrantaan, kaikki muut sitä vastoin alempaan kansakouluun.

Syyslukukauden alussa kirjoitettiin kouluun 15 poikaa ja 27 tyttöä, joten koulussa jälleen oli täysi oppilasluku.

Lasten ikä oli:

Ensimmäisellä luokalla:

4	lasta	4	vuotiaita.
25	”	5	”
1	lapsi	6	vuotias.

Toisella luokalla:

6	lasta	5	vuotiaita.
22	”	6	”
2	”	7	”

Opetusta koulun aineissa on annettu seuraavaa jaoitusta noudattaen:

Kertomuksia: 2 puoltatuntia ensimmäisellä luokalla + 2 toisella luokalla, havainto-opetusta: 2 + 2, laskentoa: 2 + 2, kirjoitusta: 4 + 4, piirustusta: 2 + 2, ompelua: 3 + 2, palmikoimista: 2 + 2, rakentelua: 2 + 0, laulua: 2 + 2, tikkujen asettelua: 1 + 0, pintain asettelua: 1 + 0, muovailua: 1 + 1, paperintaittamista (neljännestunteja): 2 + 1, ulkolukua (neljännestunteja): 2 + 2, voimistelua (neljännestunteja): 2 + 2, vohvelipalmikoimista: 0 + 2, niinitöitä: 0 + 2 (¾ tunteja).

Poissaolot nousivat kevätlukukaudella noin 10 %:iin sekä syyslukukaudella noin 9 %:iin opetustuntien luvusta.

Kalliossa oleva Sedmigradskyn pientenlastenkoulu.

Kevätlukukauden alussa oli oppilaita 36, nimittäin 20 tyttöä ja 16 poikaa.

Lapsista oli:

12	oppilasta	5	vuotiaita.
20	”	6	”
4	”	7	”

Kevätlukukauden alussa erosi 16 oppilasta 7 vuotta täyttäneinä siirtyäkseen alempaan kansakouluun.

Syyslukukauden alussa oli koulussa taaskin 36 oppilasta, nimit-
tään 21 tyttöä ja 15 poikaa.

Tunnit jakautuivat kouluaineiden kesken seuraavasti:

Uskontoa: 1 puolitunti viikossa, kertomuksia 1, havainto-ope-
tusta 2, laskentoa 2, laulua 2, laulujen sanain ja leikkien harjoitusta
3, voimistelua 2, kirjoitusta 3, piirustusta 3, pintain asettelua 2,
muovailua 1, neulontaa 1, paperintaittamista 1, laululeikkejä 6 ja
käsityötä 6.

Marian turvakoti.

Kevätlukukauden alussa oli oppilaita 60, nimittäin 26 poikaa
ja 34 tyttöä.

Näistä oli silloin:

2	lasta	4	vuotiaita.
19	”	5	”
34	”	6	”
5	”	7	”

Poissaolot nousivat kevätlukukaudella noin 10 %:iin opetus-
tuntien määrästä.

Kouluaineita opetettiin seuraavaa jaoitusta noudattaen:

15 minuutin opetustunteja: paperintaittamista 2, pintain aset-
telua 2, ulkolukua 2, laulua 3, liikuntaleikkejä 2, havainto-opetusta 2,
laskentoa 2, kirjoitusta 3, piirustusta 2, rakentelua 2, tikkujen aset-
telua 2;

30 minuutin opetustunteja: ompelua 3, palmikoimista 3;

45 minuutin opetustunteja: muovailua 1.

Klo 1/2 11 ja 1/2 12 jälkeen oli oppilailla voimistelua sekä va-
paita tai säännöllisiä leikkejä.

Ensimmäisessä kokouksessaan vuoden varrella tammikuun 26
päivänä käsitteli johtokunta kysymystä Marian turvakodin talon
uudesti rakentamisesta pääasiallisesti siten, että Annankadun var-
relle nykyisen yksikerroksisen rakennuksen sijaan teetettäisiin nel-
kerroksinen kivitalo, jonka pohjakerroksessa olisi neljä myymälä-
huoneistoa ja muissa kerroksissa asuinhuoneistoja, jota vastoin
mainittuun rakennukseen sijoitettu pientenlastenkoulu saisi sopi-
vammman huoneiston kahdesta Ison Robertinkadun puolella sijait-
sevasta ja nykyään kansakouluille vuokratusta huoneesta.

Sittenkun johtokunnan enemmistö oli päättänyt yhtyä tähän ehdotukseen ja niinkään hyväksynyt arkkitehtitoiminimi W. Jungin ja Emil Fabritiuksen tarkoitusta varten laatimat luonnospiirustukset, antoi johtokunta mainitun toiminimen tehtäväksi laatia lopulliset rakennuspiirustukset puheena olevia töitä varten.

Kun Sedmigradskyn pientenlastenkoululle ja Marian turvakodille vahvistettujen sääntöjen mukaan koulujen taloihin ei saa ottaa kiinnityslainaa kaupunginvaltuuston suostumuksetta enempää kuin neljännesosan siitä arvosta, mikä mainituille taloille on kaupunkien yleisessä paloapuyhtiössä vakuuttaessa pantu, päätti johtokunta kokouksessaan helmikuun 27 päivänä kaupunginvaltuustolta anoa sen suostumusta rakennusyritykseen tarpeellisen pääoman hankkimiseen lainan ottamalla ja siinä yhteydessä myös esittää, että lainan saisi ottaa niin paljon suuremman, että ylijäämällä voitaisiin Pohjois Esplanadikadun taloon n:o 21 aikaisemmin kiinnitetyt lainat, yhteensä 220,000 markkaa, konvertata kuoletuslainaksi jossakin tšekäläisessä pankissa, pankit kun paraikaa olivat aikeissa ulkomailta hankkia kuoletuslainaa.

Valitettavasti ei tämän johtokunnan esityksen onnistunut saavuttaa rahatoimikamarin kannatusta, koska kamari kaupunginvaltuuston siltä vaatimassa lausunnossa epäili, pitäisikö johtokunnan laatima kannattavuuslaskelma paikkaansa asunnonvuokrain ruvettua laskeutumaan. Tämän johdosta asian ratkaiseminen viivästyi niin kauan että, kun kaupunginvaltuusto, johtokunnan saatua tilaisuuden vastata edellä mainittuun lausuntoon, päätti myöntyä johtokunnan esitykseen, oli tilaisuus edellä mainitun kuoletuslainan saamiseen menetetty. Tämän johdosta täytyi johtokunnan tyytyä lainaamaan ainoastaan muutosrakennustyötä varten tarvittavat varat.

Tämän edellisessä johtokunnan vuosikertomuksessa selostettu kysymys kaupungin maalle Kallion neljännen linjan varrelle Sedmigradskyn pientenlastenkoulua varten teetetyn koulutalon lunastamisesta kaupungille ratkaistiin siten, että kaupunki kesäkuun 1 päivästä 1912 lähtien ottaa rakennuksen haltuunsa maksamalla korvausta 41,000 markkaa.

Pientenlastenkoulujen tilintarkastuskertomuksesta näkyy, että rahastot ovat vuoden varrella karttuneet, Sedmigradskyn pientenlastenkoulun rahasto Smk:lla 20,249:20 sekä Marian turvakodin rahasto Smk:lla 5,626:29.